

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський університет імені Бориса Грінченка
Освітня програма	19118 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

28.05.2020 р.

Справа № 0373/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань «03 Гуманітарні науки» у складі:

Ігор Лиман – головуєчий,
Виткалов Сергій Володимирович,
Шабанова Юлія Олександрівна,
Снитко Олена Степанівна,
Серебрянська Ірина Миколаївна,
Попович Василь Михайлович,
Півненко Володимир Юрійович,
Олена Сминтина,
Олена Колесник,
Олена Александрова,
Мойсієнко Віктор Михайлович,
Луцак Світлана Миколаївна,
Єсипенко Надія Григорівна,
Дейнеко Іван Андрійович,
Гуз Анатолій Михайлович,

за участі запрошених осіб:

Жильцов Олексій Борисович - проректор з науково-методичної роботи – представник ЗВО,
Салата. Оксана Олексіївна – гарант ОП,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський університет імені Бориса Грінченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	19118
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 15, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

не застосовується

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Додані до акредитаційної справи рецензії представників провідних ЗВО країни та інших освітніх установ засвідчують належну увагу гарантa та групи забезпечення до співпраці з різними групами стейкхолдерів. Водночас, зміст доданих рецензій не вказує безпосередньо, що їх надали представники саме тих установ, де працюють випускники даної ОП.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Перелік освітніх компонентів ОП з історії та археології є цілком логічним, а опанування кожного з цих освітніх компонентів традиційно вважається у вітчизняному освітньому просторі невід'ємною складовою якісного процесу підготовки фахового історика. Водночас, аналіз матриць відповідності (розділи IV та V ОП 2017 р.) засвідчує необхідність ревізії принципів взаємозв'язку та співвідношення окремих компонентів освітньої програми з програмними результатами навчання, з одного боку, та з загальними й фаховими компетентностями, - з іншого. Так, зокрема, три обов'язкові компоненти ОП (Університетські студії, Філософські студії та Фізична культура) не пов'язані з жодним ПРН. З іншого боку, усі без винятку вибіркові компоненти ОП пов'язані з усіма програмними результатами навчання. Крім того, обов'язковий компонент освітньої програми 22 (ІКТ в історичній науці) забезпечує усі 20 ПРН, а обов'язкові компоненти 26 (курсозна робота), 30 (переддипломна практика) та 34 (бакалаврська робота) забезпечують 19 з 20 ПРН, а ще 12 компонентів ОП забезпечують по 15 з 20 ПРН. Аналогічними є засади співвідношення окремих компонентів освітньої програми з фаховими та загальними компетентностями: усі вибіркові компоненти ОП пов'язані з усіма без винятку ФК та ЗК, як й переважна більшість обов'язкових компонентів освітньої програми. В результаті у здобувачів вищої освіти та у представників інших груп стейкхолдерів може складатися хибне уявлення про те, що заявлені цілі та програмні результати навчання можуть бути досягнуті в результаті опанування лише однієї або декількох окремо взятих компонентів освітньої програми, а не їх загальної сукупності у тісному взаємозв'язку.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

не застосовується

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

не застосовується

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

не застосовується

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

не застосовується

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Київському університеті імені Бориса Грінченка запроваджена гарна практика визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, яка повною мірою застосовується й в ході реалізації ОП за спеціальністю 032 "Історія та археологія". Правила, за якими здійснюється визнання, є чіткими та зрозумілими. Вони закріплені серією нормативних документів даного ЗВО (зокрема, Положенням про організацію освітнього процесу та Положенням про порядок реалізації права на академічну мобільність учасників освітнього процесу). Процедура визнання є добре структурованою та прозорою, а учасники освітнього процесу з нею належним чином ознайомлені та регулярно використовують на практиці.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

У ЗВО розроблені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, зокрема, на базі національних та міжнародних платформ дистанційної освіти (Prometheus, EdEra та ін.). Ці правила визначаються Положенням про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами та є цілком прозорими та доступними для усіх учасників освітнього процесу. Відтак, у Київському університеті Бориса Грінченка створені належні передумови для впровадження даної, інноваційної для освітнього простору України, гарної практики.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

1. В Київському університеті Бориса Грінченка в рамках ОП "Історія та археологія" організація освітнього процесу здійснюється за схемою «аудиторія – центри компетентностей – бази практик», у якій центри компетентностей (Центр археологічних досліджень, Центр архіво-, джерело- та музеєзнавства та Центр педагогічної майстерності) відіграють ключову роль у формуванні базових засад діяльності за професією та залученні здобувачів вищої освіти до розв'язання реальних фахових наукових та практичних завдань. Це дозволяє ширше застосовувати інноваційні методи навчання та відкриває широкі можливості для подальшого впровадження дуальної освіти в рамках даної ОП. Така практика є інноваційною для національного освітнього простору, а ефективність її застосування у рамках ОП, що акредитується, засвідчує доцільність поширення даного позитивного досвіду. 2. Ще однією гарною інноваційною практикою, яка заслуговує поширення, є активне використання в освітньому процесі за даною ОП віртуального середовища Moodle, в якому всі дисципліни навчального плану представлені як електронні навчальні курси. Це дозволяє суттєво урізноманітнити й осучаснити методи навчання, розширити джерела інформації, необхідної для опанування окремих дисциплін.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Електронні навчальні курси з усіх дисциплін, представлені на платформі Moodle, дозволяють усім учасникам освітнього процесу легко отримати прозору та зрозумілу інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів з кожного компоненту освітньої програми, а також про порядок та критерії оцінювання за ними. Така практика, що є інноваційною, застосовується у поєднанні з традиційними способами інформування учасників освітнього процесу (навчально-методичні картки курсів, оприлюднення інформації на веб-сайті тощо).

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Поєднання навчання та досліджень під час реалізації ОП "Історія та археологія" здійснюється у рамках як обов'язкових освітніх компонентів (підготовки курсових та дипломних робіт), так й у контексті позааудиторних форм роботи зі студентами (наукові конференції, гуртки тощо). При цьому тематика наукових досліджень студентів загалом відповідає напрямку досліджень у рамках планової наукової теми факультету. Гарною практикою, яка заслуговує поширення, у даному контексті є проектне навчання, у рамках якого студенти у ході опанування окремої дисципліни спільно з викладачем працюють над виконанням конкретного наукового проекту й надають в результаті готовий науковий продукт.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

не застосовується

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

не застосовується

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

не застосовується

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

не застосовується

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Сприяння професійному розвитку викладачів через ефективну внутрішню систему підвищення кваліфікації НПП є однією з інноваційних гарних практик КУБГ, досвід впровадження яких вартий вивчення та поширення в Україні в цілому. Ця система підвищення кваліфікації складається з серії модулів, зміст котрих адаптується до потреб НПП з урахуванням їх досвіду практичної роботи та специфіки курсів, що викладаються. У ЗВО запроваджений також спеціальний адаптаційний курс для викладачів-початківців. Професійному розвитку викладачів, задіяних у ОП "Історія та археологія" сприяє також ефективна система зворотнього зв'язку зі студентами, які через систему анонімного опитування «Викладач очима студентів» визначають переваги окремого викладача та аспекти його взаємодії зі студентами, які варті удосконалення.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Гарна практика стимулювання розвитку викладацької майстерності НПП КУБГ охоплює різноманітні форми морального та матеріального заохочення та ґрунтується на об'єктивному, підкріпленому фактами та доказами оцінюванні широкого кола показників діяльності НПП у царині викладання, наукової діяльності та професійного розвитку. Ці процедури належним чином закріплені відповідними документами ЗВО, вони є цілком об'єктивними та прозорими, а їх послідовне застосування у ЗВО протягом багатьох років створило творче освітнє середовище, засноване на принципах лідерства. Подібна практика заслуговує поширення й в інших ЗВО України.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Однією зі зразкових для освітнього простору України практик, запроваджених у рамках ОП "Історія та археологія", є розгалужена система освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки здобувачів вищої освіти, координатором котрої виступає Навчально-методичний центр соціально-гуманітарної взаємодії та організації дозвілля студентів. Система нормативних документів КУБГ () належним чином детально регламентує права та обов'язки усіх складових даної системи, а застосування інформаційних ресурсів університету (зокрема, його офіційного веб-сайту, сторінок випускової кафедри тощо) забезпечує належну поінформованість студентів у можливостях отримання підтримки з боку ЗВО.

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Залучення роботодавців до періодичного перегляду ОП з історії та археології та до процедур забезпечення її якості відбувається у відповідності до наявної в даному ЗВО практики, визначеної відповідними Методичними рекомендаціями. Додані до матеріалів акредитаційної справи відомості (рецензії роботодавців, протоколи засідань кафедри за їх участі тощо) засвідчують, що до цих процедур залучена досить стабільна за персональним складом група провідних істориків - представників наукової та освітньої спільноти м. Київ. Водночас, відсутня інформація про те, чи працюють випускники даної ОП безпосередньо під їх керівництвом або у тих наукових й освітніх установах, котрі вони представляють. Крім того, в матеріалах акредитаційної справи відсутні відомості про те, чи залучаються до процедур забезпечення якості ОП роботодавці, які локалізовані за межами м. Київ та мають свою регіональну специфіку щодо потреб у фахівцях та їх професійних компетентностей.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В КУБГ розроблена система нормативних документів, якими чітко визначені правила та процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Ці правила та процедури належним чином опрацьовані на інформаційних ресурсах університету. Вони є прозорими та зрозумілими для усіх учасників освітнього процесу. Подібна практика є гарною та заслуговує підтримки та відтворення.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

не застосовується

Рівень відповідності (ГЕР)

не застосовується

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

не застосовується

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

не застосовується

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

не застосовується

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

не застосовується

10.5 Найважливіша практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

не застосовується

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Доцільним вважається удосконалити систему зворотнього зв'язку з освітніми та науковими установами як м. Київ, так й інших регіонів України, де працюють випускники даної ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Цілком поважаючи принцип академічної свободи у визначенні структури та змісту освітньої програми, водночас, вважаємо доцільним дотримання принципів системності та взаємозв'язку у забезпеченні програмних результатів навчання та загальних й фахових компетентостей відповідними обов'язковими та вибірковими компонентами освітньої програми.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

З огляду на ефективність застосування електронних навчальних курсів на платформі Moodle у ході навчання та викладання за ОП "Історія та археологія" КУБГ, доцільним уявляється використання цих засобів у контрольних заходах та оцінюванні здобувачів вищої освіти, а також для автоматизації процесів виявлення порушень принципів академічної доброчесності на всіх етапах опанування ОП.

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Виходячи з наявної у КУБГ практики відстеження кар'єрного шляху випускників ОП, рекомендується залучати до процесів перегляду та модернізації освітньої програми представників саме тих наукових та освітянських інституцій різних регіонів України, де безпосередньо працюють її випускники.

Критерій 9. Прозорість та публічність

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

не застосовується

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

ЛИМАН ІГОР ІГОРЕВИЧ